

Sygn. akt I Ca 169/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Arkadiusz Kuta

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2013 roku w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa C. Z.

przeciwko B. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 5 marca 2013 roku , sygnatura akt I C 1120/12

1. oddała apelację ;
2. zasądza od pozwanego B. M. na rzecz powoda C. Z. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję .

UZASADNIENIE

C. Z. domagał się zasądzenia od B. M. kwoty 585 zł z odsetkami i kosztami tytułem wynagrodzenia z umowy o wykonanie naprawy samochodu pozwanego .

B. M. zażądał oddalenia powództwa .

Wyrokiem z dnia 5 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w O. zasądził od pozwanego B. M. na rzecz powoda C. Z. kwotę 582 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty (punkt I) , oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt II) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 210 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III) .

Ustalono , że pozwany jest właścicielem pojazdu marki F. (...) numer rejestracyjny (...) , rok produkcji 1997 o pojemności silnika 1370 cm³ . W dniu 1 czerwca 2012 roku powód prowadzący działalność gospodarczą pod firmą – Zakład (...) w M. i pozwany zawarli umowę , której przedmiotem miała być wymiana sprzęgła . Strony ustaliły , że kwota należna z tytułu robocizny za wymianę kompletu sprzęgła wynosić będzie 180 zł . Powód początkowo oczekiwał , że pozwany sam zapewni części , ale ten zlecił kompleksową wymianę kompletu sprzęgła (tarczy dociskowej , sprzęgła , tarczy sprzęgła , łożyska oporowego) wraz z zakupem niezbędnych części . Nie określono wartości części podlegających wymianie ani ich parametrów , zaś pozwany w chwili oddania auta do naprawy zapłacił powodowi , z własnej inicjatywy , zaliczkę w kwocie 500 zł . W trakcie naprawy , po zdemontowaniu skrzyni biegów , pojawiła

się potrzeba wykonania dalszych prac naprawczych, w związku z tym powód skontaktował się z pozwanym w celu uzgodnienia zakresu niezbędnych prac. Pozwany przybył ponownie do warsztatu i po wytłumaczeniu mu przez powoda koniecznego zakresu prac naprawczych wyraził zgodę na ich przeprowadzenie. Wymieniono zatem tulejkę wałka prowadzącego łożysko sprzęgła, krzyżak półosi lewej, osłonę krzyżaka półosi lewej wraz z uszczelniaczem i łożyskiem, uszczelniacz wałka sprzęgłowego oraz wlewo do skrzyni biegów olej. Powód za części wykorzystane do naprawy zapłacił 902 zł. W dniu 6 czerwca 2012 roku powód wystawił fakturę VAT FS (...) za wykonane usługi i części wmontowane do pojazdu pozwanego na kwotę 1.085 zł z terminem płatności do dnia 12 czerwca 2012 roku. Pozwany odebrał fakturę osobiście. Nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości naprawy. Podnosił natomiast, że dochodzona przez powoda kwota tytułem wynagrodzenia za dokonanie naprawy jest wygórowana i odmówił jej uiszczenia. Powód odmówił wydania pojazdu i uczynił to dopiero po interwencji Policji. Powód wezwał pozwanego pismem z dnia 22 czerwca 2012 roku do zapłaty reszty ceny. Pozwany wezwanie otrzymał w dniu 25 czerwca 2012 roku, ale żądanej kwoty nie uiszczył.

Sąd pierwszej instancji przyjął, że strony łączyła umowa o dzieło, której przedmiotem była naprawa samochodu marki F. (...), zawarta w formie ustnej. Nie kwestionowano, że powód wykonał wszystkie prace, za które dochodzi wynagrodzenia, natomiast strony pozostawały w sporze, co do wartości prac i potrzeby wykonania prac dodatkowych. Podkreślono, że strony określiły wynagrodzenie za naprawę pojazdu tylko odnośnie robocizny (180 zł), zaś koszty części zamiennych nie zostały sprecyzowane. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie uzasadniać miał tezę, że pozwany zlecił wymianę tych elementów powodowi bez zastrzeżenia ceny maksymalnej, za jaką powód miał niezbędne części nabyć. Parametry techniczne pojazdu pozwanego wymagały zastosowania sprzęgła do „mocniejszego silnika”, na co wskazywali powód oraz świadek P. F., a powód przedłożył fakturę, z której wynikała cena sprzęgła wymienionego w pojeździe pozwanego. W ocenie Sądu pierwszej instancji z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynikało, że powód uzyskał zgodę pozwanego na wykonanie prac dodatkowych, które nie były objęte pierwotnymi ustaleniami stron – okoliczność tą potwierdzał świadek P. F., a jednocześnie pozwany nie zaoferował żadnych dowodów na potwierdzenie tezy, że nie było potrzeby dokonywania wymiany wszystkich elementów, za które zapłaty powód dochodzi w niniejszym postępowaniu. Sąd pierwszej instancji przyjął, że skoro koszt robocizny został przez strony ustalony na 180 zł, zaś powód na części zużyte do naprawy wydatkował łącznie 902 zł, to wynagrodzenie zamykało się kwotą 1.082 zł, co po uwzględnieniu zaliczki uzasadniało zasądzenie na rzecz powoda kwoty 582 zł.

Apelację od wyroku wniósł B. M. domagając się jego „uchylenia w całości i odrzucenia żądania nieuzasadnionych opłat”, a zatem sądzić należy, że powód zaskarżył wyrok jednak tylko w części w jakiej powództwo uwzględniono, a zatem poza rozstrzygnięciem z punktu 2 o częściowym oddaleniu powództwa i domagał się zmiany wyroku w punkcie 1 i 3 przez oddalenie powództwa C. Z. Tak należy rozumieć niejasne wywody skarżącego z pisma wniesionego celem uzupełnienia braków apelacji. Żądanie oddalenia nieuzasadnionego powództwa było adekwatne jedynie do tej części zaskarżonego wyroku, która zawierała rozstrzygnięcie o uwzględnieniu powództwa do kwoty 582 zł z odsetkami i kosztami.

W ocenie skarżącego Sąd pierwszej instancji dopuścił się obrazy prawa procesowego, tj. art. 6 k.p.c., 128 § 1 k.p.c. oraz 224 k.p.c. Kwestionował procesową poprawność przedłożenia przez powoda rachunku za części zmienne oraz zgodność z prawem faktury wystawionej w związku z pracami naprawczymi. Apelujący twierdził, że bezpodstawnie odmówiono wiarygodności przedłożonym przez niego dokumentom, określającym koszty części zamiennych na poziomie wielokrotnie niższym od przyjmowanych przez powoda. Skarżący podtrzymywał tezę, że w jego pojeździe potrzebna była tylko wymiana sprzęgła, bez konieczności przeprowadzania prac dodatkowych, na które nigdy nie wyrażał zgody. Opisywał okoliczności w jakich dokonano zwrotu jego powództwa wzajemnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja B. M. okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji , a zatem nie ma potrzeby ich ponownego przytaczania w całości .

W apelacji stawia się zarzuty po części niezwiązane z istotą postępowania . Okoliczności wniesienie sprzeciwu i pozwu wzajemnego nie mają obecnie znaczenia . Przypomnieć tylko trzeba , że wobec skutecznego wniesienia przez B. M. sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 16 października 2012 roku , nakaz ten utracił moc otwierając drogę do wyznaczenie rozprawy i postępowania dowodowego . Toczyło się ono według przepisów o postępowaniu uproszczonym bowiem dochodzą kwoty nieprzekraczającej 10.000 zł , a roszczenie powoda wynikało z umowy (art. 505¹ k.p.c.) . W postępowaniu takim powództwo wzajemne jest dopuszczalne tylko wówczas gdy zgłoszone w nim roszczenia także nadają się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ § 2 k.p.c.) . W pozwie wzajemnym B. M. dochodził tymczasem kwoty 30.000 zł z czynu niedozwolonego , co wykluczało zastosowanie przepisów o postępowaniu uproszczonym , zarówno ze względu na kwotę jak i pozaumowną podstawę prawną roszczenia , a zatem także osiągnięcie pożądanego przez skarżącego skutku w postaci jednoczesnego prowadzenie postępowania odnośnie wzajemnych roszczeń stron . Tym samym zwrot pozwu wzajemnego nie ważył na sytuacji procesowej pozwanego , ani nie wykluczał dochodzenia przez niego roszczeń zawartych w pozwie wzajemnym w innym postępowaniu .

Jak chodzi natomiast o zarzuty odnoszące się do podstawy faktycznej i prawnej zaskarżonego wyroku , to w pierwszej kolejności przypomnieć trzeba zagadnienia istotne dla rozstrzygnięcia , a w tym takie , co do których strony wiodły spór . Oczywiście i niekwestionowane w apelacji jest bowiem ustalenie , że C. Z. i B. M. związani byli umową o dzieło zawartą ustnie . Rację ma przy tym skarżący , że umowa w tej formie wiązała strony , co wyraża się w apelacji stwierdzeniem , że umowy ustne są obligatoryjne , to jest na przyjmującym zamówienie spoczywa obowiązek wykonania oznaczonego dzieła , a na zamawiającym zapłaty wynagrodzenia . Jednakże stanowisko prezentowały strony odnośnie przedmiotu umowy („ oznaczenia dzieła ”) w dniu jej zawarcia oraz wynagrodzenia powoda w części odnoszącej się do robocizny . Wiadomo zatem , że powód miał naprawić sprzęgło przez wymianę jego elementów , których nabycie pozwany mu powierzył , a za czynności naprawcze pobrać miał 180 zł . B. M. uiścił przy zawarciu umowy 500 zł . Za bezsporne przyjąć trzeba także wręczenie pozwanemu w dniu 5 czerwca 2012 roku faktury stwierdzającej wysokość wynagrodzenia powoda na kwotę 1.085 zł , w której odnotowano termin płatności kwoty 585 zł na 12 czerwca 2012 roku . Pozwany dokument ten kwestionował i w uzasadnieniu apelacji podtrzymuje swoje zarzuty , ale odnoszą się one przede wszystkim do jego domniemanej niezgodności z „ wzorem faktury Vat ” . Tymczasem znaczenie dokumentu przedłożonego przez powoda ujawnia się w zawartym w fakturze wezwaniu do zapłaty kwoty dochodzonej następnie pozwem . Wymienia się wysokość wierzytelności , dłużnika , identyfikuje umowę (o naprawę samochodu / ... /) , a podpis pozwanego i umieszczona przy nim data pozwalają na określenie upływu terminu płatności . Faktura nie rodzi zobowiązania i jej wystawienie nie jest warunkiem niezbędnym do dochodzenia wierzytelności w postępowaniu cywilnym , a zatem jej formalna poprawność nie decyduje o uwzględnieniu powództwa . To zależy bowiem od ustalenia , że zamawiający nie wykonał umowy , to jest nie uiścił wynagrodzenia .

Dalsze zarzuty skarżącego odnoszą się już do okoliczności leżących u podstaw wystawienia faktury . Spór pomiędzy stronami ogniskuje się bowiem na zagadnieniu treści umowy z 1 czerwca 2012 roku w części dotyczącej ceny części zamiennych i zakresu niezbędnej wymiany , a następnie ewentualnej zmiany kontraktu przez zlecenia dodatkowych prac . Wobec poprawnego ustalenia przez Sąd pierwszej instancji , że umowę zmieniono po demontażu elementów samochodu i powodowi powierzono dodatkowo prace dotyczące tulei wałka sprzęgła i półosi , traci znaczenie spór o to czy pierwotnie uzgadniano wymianę kompletu sprzęgła , czy tylko jego poszczególnych części . Wiadomo bowiem , że po demontażu , a przed podjęciem czynności naprawczych , pozwany spotkał się z powodem w warsztacie . Po pierwsze zakomunikowano B. M. , że niezbędna jest wymiana kompletu sprzęgła , które kosztuje 700 zł , informowano także o potrzebie wymiany innych części . W tym zakresie strony są zgodne (powód twierdzi tylko , że informował o cenie sprzęgła w kwocie 600 zł) . Spotkanie potwierdza także świadek P. F. . W szczególności sam pozwany potwierdził , że zaakceptował wymianę kompletu sprzęgła , a skoro komunikowano mu wówczas jego wartość , to aprobował także te warunki , nawet jeżeli wcześniej sądził , że możliwe jest ograniczenie naprawy do poszczególnych elementów sprzęgła , a cena kompletu może być niższa . Pozostaje zatem w zasadzie tylko spór , czy doszło także do zmiany umowy

w części dotyczącej kolejnych czynności naprawczych , obejmujących tuleję wałka sprzęgłowego z uszczelniaczem (simmering) oraz krzyżak półosi i jego osłonę , a w konsekwencji także wymianę oleju przekładniowego w skrzyni biegów . Nie ma podstaw aby przedkładać twierdzenia pozwanego o braku zgody na wymianę innych części niż sprzęgło nad przeciwnej treści zeznania powoda , bowiem te ostatnie znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka P. F. . Ten bowiem relacjonuje spotkanie stron i twierdzi , że pozwany akceptował naprawę elementów , które tego wymagają . Nie ma przy tym wystarczających przesłanek dla twierdzenia , że zatrudnienie u powoda miało wpływać na treść tych zeznań skoro świadek wyraźnie stroni od wypowiedzania się na temat treści umowy , czy ceny użytych części , jako mu nieznanych i niebudzących jego zainteresowania . Sądzić należy także , że relacja świadka jest wiarygodna , jako wyświetlająca okoliczności układające się w logiczny ciąg wydarzeń . Po ujawnieniu potrzeby wymiany innych elementów zadbano o zakomunikowanie tego faktu zlecającemu naprawę i jego akceptację , a następnie dokonano zakupu części i ich montażu . Jaki miałby być cel spotkania z pozwanym gdyby zamierzano zignorować jego zdanie na temat zakresu naprawy ?

W apelacji stawia się zarzut odnośnie sposobu przeprowadzenia dowodu z nagrania rozmowy stron (z udziałem żony powoda M. Z. , a po części także rozmowy pozwanego ze sprzedawcą w sklepie motoryzacyjnym) . Skarżący ogranicza się do twierdzenia , że poprawne wysłuchanie nagrania było utrudnione . Dowód jednak przeprowadzono (karta 73) , a sama treść nagrania nie ma istotnej wartości dowodowej bowiem jest ono rzeczywiście nieczytelne , ale nie z powodu niedostatków sprzętu odtwarzającego , ale jakości utrwalenia zapisu dźwiękowego , to jest nakładania się wypowiedzi interlokutorów , czy wypowiedzi niezrozumiałych , o niedostatecznym natężeniu głosu lub źródła nazbyt oddalonego od urządzenia rejestrującego . Zapis zrozumiały daje podstawy jedynie do potwierdzenia zasadniczych elementów sporu , ale nie zawiera stwierdzeń potwierdzających wersję pozwanego .

B. M. nawiązuje także do dowodów dostarczonych w toku rozprawy z dnia 5 marca 2013 roku . Po pierwsze zatem powołuje się na wydruk o tytule „ Sprzęgło F. (...) ... ” twierdząc , że dokumentuje w ten sposób brak podstaw dla przyjęcia wartości kompletu sprzęgła składającej się na wynagrodzenie powoda . Trzeba zatem wskazać , że jak to wyżej już opisano , zeznania pozwanego dają podstawy do uznania , że ostatecznie zaakceptował on montaż sprzęgła wartego 600 – 700 zł . Ponadto przedłożony wydruk nie ma cech dokumentu (stanowi inne źródło dowodowe w rozumieniu art. 309 k.p.c.) , a stanowi najwyraźniej kompilację zapisu z kilku stron internetowych . Ostatecznie nie niesie ze sobą innej informacji niż ta , że taką treść umieszczono na wymienionych stronach internetowych , co nie pociąga za sobą skutku w postaci uznania ich aktualności i wiarygodności . Odnośnie zaś kopii faktury (...) przedłożonej przez powoda to według zapisu z protokołu rozprawy (karta 71) , jej drugi egzemplarz przekazano pozwanemu . Kopia nie została poświadczona za zgodność z oryginałem , a zatem również stanowi inne źródło dowodowe w rozumieniu art. 309 k.p.c. Jego walor ujawnia się natomiast w zestawianiu z dołączoną do pozwu kopia faktury (...) o tyle , że wymienione tam czynności naprawcze pokrywają się z listą części z faktury (...) oraz z zeznaniami P. F. i C. Z. . Sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z wydruków i kopii składanych w toku rozprawy co można było na tym etapie postępowania ostatecznie zaaprobować jako czynność niepowodującą zwłoki w postępowaniu i dopuszczoną dla obu stron .

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy , na podstawie art. 385 k.p.c. , oddalił apelację .

B. M. uległ w postępowaniu apelacyjnym w całości co uzasadniało obciążenie kosztami procesu za drugą instancję , w myśl zasady z art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. - strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony . Według art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie , jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach . Stawki te określa § 6 pkt 2 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie / ... / (tekst jednolity z 2013 roku Dziennik Ustaw pozycja 461) . Przy wartości przedmiotu zaskarżenia powyżej 500 zł opłata za drugą instancję wynosi 90 zł .